

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคลัง ฝ่ายการเงิน โทร. ๐-๒๖๑๘-๒๓๒๓ ต่อ ๑๔๐๔

ที่ นร.๐๒๐๒.๐๔/ ๓๒๐๘ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง กำหนดแนวทางการยืมเงินราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน อปส. ผ่าน รปส. (๓)

๑. เรื่องเดิม

กคส. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการส่งใบสำคัญและทวงถามเพื่อขอใช้เงินยืมตามสัญญาแล้ว จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑.๑ หนังสือ กคส. ที่ นร ๐๒๐๒.๐๔/๔๓๐ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ในการทวงลูกหนี้เงินยืม

๑.๒ หนังสือ กคส. ที่ นร ๐๒๐๒.๐๔/๓๓๖๗ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ซ้อมความเข้าใจเรื่องการส่งใบสำคัญเพื่อขอใช้เงินยืมราชการ

๑.๓ หนังสือ กคส. ที่ นร ๐๒๐๒.๐๔/๒๔๕๐ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง กำหนดแนวทางการยืมเงินราชการทุกประเภท

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กระทรวงการคลัง ได้ยกเลิก ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ และกำหนดให้ใช้ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ แทน ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๒.๒ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตรวจพบว่า สำนัก/กอง/หน่วยงาน ยังปฏิบัติเกี่ยวกับการยืมเงินราชการไม่ถูกต้อง อาทิเช่น ส่งคืนเงินเหลือจ่ายล่าช้า, ส่งใบสำคัญหักล้างเงินยืมล่าช้าและทยอยส่งใบสำคัญจ่าย, ไม่จัดทำใบสำคัญให้ครบถ้วนเพื่อนำมาหักล้างเงินยืมในคราวเดียว, ยืมเงินซ้ำซ้อน เป็นต้น อันเป็นการปฏิบัติราชการที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ ที่กำหนด เป็นเหตุให้ กปส. ถูกหักท้วงตามรายงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ค.ต.ป.นร.) อยู่เป็นประจำเกี่ยวกับลูกหนี้เงินยืม

๓. ข้อพิจารณา

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการยืมเงินราชการเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีการควบคุมภายในที่ดี ลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานผิดพลาด และสอดคล้องกับแนวการปฏิบัติงานตามระเบียบฯ ใหม่ กคส. ขอกำหนดแนวทางการยืมเงินราชการทุกประเภท เพื่อให้ สำนัก/กอง/หน่วยงาน ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ตามตารางที่แนบท้าย ทั้งนี้หากหลักเกณฑ์แนวทางใดขัดแย้งกับหนังสือฉบับนี้ ให้ใช้ตามแนวทางหนังสือฉบับนี้แทน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหากเห็นชอบได้โปรดสั่งการ

- เห็นชอบแนวทางฯ
- เวียนแจ้งหน่วยปฏิบัติ

(นางทัศนีย์ ผลชานิก)

รปส.

๑๙ ส.ค.๒๕๖๒

(นางสาวประกายวรรณ อัครสกุล)

ร.ผอ.กคส.

กำหนดแนวทางการยืมเงิน
ราชการตามระเบียบเบิกเงิน

จากคลัง ฯ พ.ศ. ๒๕๖๒

บร ๐๒๐๗...๐๔/ว. ๓๒๒๙...ลา ๒๐ ส.ค. ๖๒
เรียน ผอ.สำนัก/กอง และหัวหน้าหน่วยงาน

เพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่
เกี่ยวข้องต่อไป

(นางสุกัญญา นาคสุข)

ผอ.กคส.

๑๙ ส.ค. ๒๕๖๒

รปส. (นางทัศนีย์ ผลชานีโก).....๑๗๐๑
๑๖ ส.ค. ๒๕๖๒

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการยืมเงินราชการ

ลำดับ ที่	รายการ	การปฏิบัติ	ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๑	<p>การยืมเงิน</p> <p>๑) การเดินทางไปราชการภายในประเทศ และต่างประเทศ</p> <p>๒) การอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงวิชาการ/ จิตนุเคราะห์/ดูงานในประเทศ/การจัดงาน</p> <p>๓) การประชุมราชการ</p> <p>๔) ค่าลงทะเบียน/ค่าธรรมเนียมศาล/ ค่าเบี้ยประชุม/ค่าตอบแทน</p> <p>๕) ค่าใช้จ่ายบริหารงาน/ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ</p>	<p>๑) ผู้ยืมเงินต้องดำเนินการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้แบบสัญญาการยืมเงินตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด จำนวน ๒ ฉบับ - ยื่นสัญญาการยืมเงิน ก่อนวันเดินทาง/วันที่ต้องการใช้เงิน กรณีเดินทางไปราชการ ส่งล่วงหน้า ๕ วันทำการ สำหรับกรณีอื่น ๆ ส่งล่วงหน้า ๑๐ วันทำการ ๒) ผู้ยืมต้องเป็นผู้เดินทางไปราชการและประมาณการค่าใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น และต้องไม่มีเงินค้ำประกัน ๓) การยืมเงินเพื่อการค้า ให้ใช้เงินยืมเพื่อการค้า <p>ยกเว้น การจัดซื้อวัสดุในโครงการที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้จัดทำใบสั่งซื้อ ใบสั่งจ้าง ตามระเบียบฯ</p> <p>๔) พนักงานราชการ/ลูกจ้างชั่วคราว ต้องมีสัญญาค่าประกัน</p> <p>๕) กรณีเลื่อนการเดินทาง/การใช้เงิน/ยกเลิกสัญญาเงิน ด้วยเหตุผลใดก็ตาม ต้องรีบดำเนินการจัดทำบันทึกเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติยกเลิก และทำบันทึกแจ้งกองคลังทันที</p> <p>๖) กรณีที่ผู้ยืมคนเดียวกันหลายแห่งในคราวเดียวกัน จะให้ยืมเงินเพียงแห่งเดียวเท่านั้น</p>	<p>- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วย การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒</p> <p>- หมวด ๕ การเบิกจ่ายเงินยืมของส่วนราชการ ข้อ ๖๑</p> <p>- หมวด ๓ การเบิกเงิน ข้อ ๑๗</p> <p>- หมวด ๓ การเบิกเงิน ข้อ ๒๘ (๑)</p> <p>- หมวด ๕ การเบิกจ่ายเงินยืมของ ส่วนราชการ ข้อ ๕๘</p>
๒	<p>การจ่ายเงินยืม</p>	<p>๑) การจ่ายเงินยืมจะจ่ายยืมให้แก่ผู้ยืมก่อนถึงกำหนดเดินทาง/ใช้จ่ายเงินล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ วัน โดยโอนผ่าน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ผ่านแคชเชียร์ธนาคาร - โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) <p>ตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด</p> <p>๒) กรณีผู้ยืมเงินต้องการใช้เงินก่อนกำหนดเดินทาง/ใช้จ่ายเงิน ให้ทำหนังสือแจ้งกองคลัง โดยให้ระบุเวลาและเหตุผลประกอบ</p>	<p>- หมวด ๕ การเบิกจ่ายเงินยืมของ ส่วนราชการ ข้อ ๕๗</p>

ลำดับ ที่	รายการ	การปฏิบัติ	ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๓	การส่งใช้เงินยืม	<p>การยืมเงินเพื่อใช้จ่ายในราชการ เมื่อผู้ยืมเงินใช้จ่ายเงินยืมตามวัตถุประสงค์เรียบร้อยแล้ว ให้ผู้ยืมส่งหลักฐานการจ่ายและ/หรือเงินที่เหลือจ่าย (ถ้ามี) ภายในกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ดังนี้</p> <p>๑) การส่งใช้ใบสำคัญคู่จ่าย ให้ในระยะเวลาการส่งใช้เงินยืมตามสัญญาการยืมเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เดินทางไปราชการภายในราชอาณาจักรชั่วคราว ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่กลับมาถึง - เดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่กลับมาถึง - ยืมเงินเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับเงิน <p>๒) การส่งคืนเงินเหลือจ่าย (ถ้ามี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีมีเงินสด (เหลือจ่าย) จากการยืมเงินจะส่งคืนเงินส่งคืนเป็นเงินสดทั้งจำนวนในคราวเดียวกันกับการส่งเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญาการยืมเงิน - กรณีเงินเหลือจ่ายเกินร้อยละ ๒๐ ของวงเงินยืม ให้ผู้ยืมทำบันทึกชี้แจงเหตุผลอย่างชัดเจน <p>๓) กรณียังไม่ส่งเอกสารหลักฐานหรือเงินสดคงเหลือคืน หากต้องการยืมเงินซ้ำอีก ไม่สามารถอนุมัติให้จ่ายเงินยืม ซึ่งจะทำให้เป็นลูกหนี้ซ้ำซ้อนได้</p> <p>๔) ในกรณีผู้ยืมมิได้ชำระคืนเงินยืมภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวก เรียกว่าขาดใช้เงินยืมตามเงื่อนไขในสัญญาการยืมเงิน ให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วอย่างช้าไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันครบกำหนด</p> <p>ในกรณีที่เมื่อจบปฏิบัติตามวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้อำนวยการกองคลังรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีทราบเพื่อพิจารณาสั่งการบังคับให้เป็นไปตามสัญญาการยืมเงินต่อไป</p>	<p>- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒</p> <ul style="list-style-type: none"> - หมวด ๕ การเบิกจ่ายเงินยืมของส่วนราชการ ข้อ ๖๕ <ul style="list-style-type: none"> - หมวด ๕ การเบิกจ่ายเงินยืมของส่วนราชการ ข้อ ๕๙ <ul style="list-style-type: none"> - หมวด ๕ การเบิกจ่ายเงินยืมของส่วนราชการ ข้อ ๖๘

ลำดับ ที่	รายการ	การปฏิบัติ	ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๔	มาตรการการควบคุม	<p>กรณีผู้ยืมเงิน ไม่ส่งหลักฐาน/เงินเพื่อจ่ายตามสัญญาการยืมเงิน ภายในระยะเวลาตามระเบียบ</p> <p>กองคลังจะดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑) ครั้งที่ ๑ ทำหนังสือติดตามเร่งรัดให้ผู้ยืมชำระคืนเงินยืมภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ ผอ.กคส. ลงนามในหนังสือ</p> <p>๒) ครั้งที่ ๒ หากผู้ยืมยังคงและมิได้ชำระคืนเงินยืมภายในกำหนด ตามหนังสือติดตามเร่งรัดข้อ ๑)</p> <p>กองคลัง จะรายงานอธิบดีเพื่อดำเนินการหักเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยหวัด บำนาญ หรือเงินอื่นใดที่จะได้รับของผู้ยืม หรือผู้ค้ำประกันทันที เพื่อชดใช้เงินยืมที่ยังค้างทั้งหมดที่ยืมไปเป็นครั้งเดียว</p> <p>๓) กรณีที่เงินเดือนไม่พอให้หักตามข้อ ๒)</p> <p>กองคลังจะนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาให้คืนเงินทั้งจำนวน และพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ยืมเงินราชการที่มีเจตนา หรือจงใจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบราชการ</p>	
๕	การกำหนดบทลงโทษ	<p>กรณีผู้ยืมเงินและเลยและไม่ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ ของทางราชการ เห็นสมควรมีบทลงโทษเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย แก่ทางราชการ ดังนี้</p> <p>๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๐, ๙๕, ๙๖ พิจารณาโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณี</p> <p>๒) โทษปรับทางการปกครองชั้นที่ ๒ และชั้นที่ ๓</p> <p>ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓๕ โทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๓ และ ข้อ ๓๖ โทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒</p>	<p>- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๐, ๙๕, ๙๖</p> <p>- ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วย วินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔</p> <p>- ส่วนที่ ๒ โทษปรับทางปกครองข้อ ๓(๒) และ (๓)</p> <p>- ส่วนที่ ๕ ความผิดเกี่ยวกับเงินยืม ข้อ ๓๕ และ ข้อ ๓๖</p>

ลำดับ ที่	รายการ	การปฏิบัติ	ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
			ระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๘ และ ๓๙ - พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๒ (๑), (๒), (๓), (๔), (๑๐) และมาตรา ๘๓ (๔)